

AZ ORSZÁGGYÜLÉS ELNÖKE

P Á L Y Á Z A T

Pragmatica Sanctio címmel egyetemek és főiskolák hallgatói számára

A pályázat célja:

Magyarország 2023-ban emlékezik meg a magyar alkotmánytörténet egyik nagy jelentőségű és a későbbi alkotmányfejlődésre is hatással bíró jogi dokumentuma kibocsátásának 300 éves évfordulójáról. III. Károly 1723-ban szentesítette a Habsburg-ház nőágainak a magyar trónra vonatkozó örökösödési jogát rögzítő törvényt. A magyar országgyűlés ezzel az artikulussal az 1713-ban kiadott és a Habsburgok nőágainak az osztrák örökös tartományokra érvényes örökösödési rendjét cikkelyezte be, ugyanakkor egyértelműsítette a Szent Korona országainak pozícióját a birodalomban. A Pragmatica Sanctio ezt követően megkérdőjelezhetetlenné tette a Habsburg-dinasztia magyarországi uralkodását, és segítette a rendi előjogok (sarkalatos jogok) megerősítését. Hivatkozással szolgált az 1790. évi országgyűlés közjogi alaptörvényeinek meghozatalakor, az alkotmányos függetlenség és a saját alkotmány elismerésénél, az 1848. áprilisi alkotmányos szabályozás körvonalazásánál, a kiegyezés koncepciójának kialakításánál és a dualizmus struktúrájának megformálásánál. Az 1723. évi Pragmatica Sanctio a magyar alkotmányfejlődés meghatározó alapidokumentumaként a polgári állam létrehozatalának egyik leglényegesebb katalizátora volt.

Az Országgyűlés elnöke a pályázat kiírásával kíván hozzájárulni az évforduló méltó megünnepléséhez.

Választható témák:

1. Az 1723. évi Pragmatica Sanctio történeti, jogtörténeti vonatkozásai

A Pragmatica Sanctio törvényi elfogadásának előzményei, a szentesítéshez vezető okok. A Pragmatica Sanctio és a Habsburgok trónöröklési rendje. Az elsőszülöttségi rend és leányági öröklés kérdése a magyar alkotmánytörténetben. A szabad királyválasztás alakulása a magyar történelemben. Az „örökre oszthatatlan és elválaszthatatlan szövetség” alkotmányjogi értelmezése. A Pragmatica Sanctio és a sarkalatos jogok. A Deák–Lustkandl-vita. A Pragmatica Sanctio szerepe a kiegyezés létrejöttében. A Pragmatica Sanctio mint a történeti alkotmány egyik alappillére. A Pragmatica Sanctio hatása a történeti alkotmány fejlődésére. A Pragmatica Sanctio helye a magyar alkotmánytörténetben.

2. Az 1723. évi Pragmatica Sanctio nemzetközi háttere

A Habsburg-dinasztia trónöröklési szokásai. A birodalom fejedelemségei, tartományai és a trónöröklési rend. A spanyol trónöröklés kérdése 1703-ban. A dunai monarchia országainak és tartományainak oszthatatlan és elválaszthatatlan egysége. Az 1703-as pactum mutuae successionis. VI. Károly törekvése a leányági örökösödés elfogadtatására a nagyhatalmakkal.

Az 1703-as Habsburg-házi törvény kérdése az örökös tartományokban, Magyarországon és Erdélyben. A horvát rendi gyűlés határozata 1712-ben. Az 1713. évi Pragmatica Sanctio. Az erdélyi országgyűlés döntése 1722-ben. A magyar rendek határozata és a török hódítás veszélye.

A pályázatra felsőoktatási intézmények aktív státuszú hallgatói jelentkezhetnek.

Pályázni magyar nyelvű pályaművel lehet, amely a meghirdetett témakörök közül egy témát vizsgál. A pályaműveket, valamint a szükséges mellékleteket elektronikusan kell benyújtani. A pályázat formai követelményeit, valamint az adatkezelési tájékoztatót a függelék tartalmazza.

A pályázatot jelíggel kell ellátni, és az nem tartalmazhatja a szerző nevét. Érvénytelen az a pályamű, amelyből a szerző személye megállapítható. A pályaművet és külön mellékletben a pályázó nevét, születési dátumát, postacímét, telefonszámát, e-mail-címét, az adatkezelési tájékoztató megismerésével kapcsolatos nyilatkozatát, továbbá hallgatói jogviszonyának igazolását egy e-mailben kell megküldeni az alább megjelölt címre. Az Országgyűlés Hivatala biztosítja a pályaművek anonim kezelését és elbírálását.

A pályázatot elektronikus formában az alábbi címre kérjük elküldeni:

kki@parlament.hu

Az e-mail tárgyában a következőt kérjük megjelölni:
„A pályázat jelíggéje: Pragmatica Sanctio”

A pályázat beküldésének határideje: 2024. január 31. (szerda)

A pályázatokat az Országgyűlés elnöke által felkért szakértőkből álló bírálóbizottság értékeli, amely fenntartja magának a jogot, hogy – a pályaművek minőségére figyelemmel – egyes helyezéseket ne ítéljen oda, vagy több helyezettet javasoljon díjazásra.

A pályázat díjazása:

- I. helyezett: 500 000 Ft
- II. helyezett: 400 000 Ft
- III. helyezett: 300 000 Ft

(A pályázati díjakat adó és társadalombiztosítási járulék terheli.)

A pályázat eredményhirdetésére és a díjkiosztásra előreláthatóan 2024. április 24-én, az Aranybulla napján kerül sor az Országházban. A díjnyertes pályaműveket az Országgyűlés Hivatala megjelenteti honlapján elektronikus formában.

Budapest, 2023. június „19.„

Kövér László

